

Міжнародна Федерація Флорболу

ПРАВИЛА ГРИ

Правила та інтерпретації

Чинні від 1 липня 2018 року

Міжнародна Федерація Флорболу.

Комітет з правил гри та проведення змагань.

© Міжнародна федерація флорболу (IFF), 2018 рік

Усі права захищено.

Ілюстрації: Anna Eriksson

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4	506	Вільний удар
УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ГРИ	5	507	Порушення, що ведуть до призначення вільного удару
1 ІГРОВИЙ МАЙДАНЧИК	6	508	Буліт
101 Розміри ігрового майданчика	6	509	Відкладений буліт
102 Розмітка на ігровому майданчику	6	510	Порушення, що ведуть до призначення буліта
103 Ворота	7	6	ВИЛУЧЕННЯ
104 Зони замін	7	601	Загальні правила для вилучень
105 Секретаріат і зони для вилучених гравців	7	602	Вилучення
106 Огляд ігрового майданчика	7	603	2-х хвилинне вилучення
2 ЧАС ГРИ	8	604	Відкладене вилучення
201 Основний час матчу	8	605	Порушення, що ведуть до 2-х хвилинного вилучення
202 Тайм-аут	8	606	5-ти хвилинне вилучення
203 Додатковий час матчу	9	607	Порушення, що ведуть до 5-ти хвилинного вилучення
204 Буліти після додаткового часу матчу	9	608	Персональне вилучення
3 УЧАСНИКИ ГРИ	11	609	10-ти хвилинне персональне вилучення
301 Гравці	11	610	Порушення, що ведуть до призначення 2-х хвилинного+ 10-ти хвилинного персонального вилучень
302 Заміни гравців	11	611	Вилучення до кінця матчу (матч-штраф)
303 Особливі правила для воротарів	11	612	Матч-штраф 1
304 Особливі правила для капітанів команд	12	613	Порушення, що ведуть до матч-штрафу 1
305 Офіційні особи команди	12	614	Матч-штраф 2
306 Судді	13	615	Порушення, що ведуть до матч-штрафу 2
307 Секретаріат	13	616	Матч-штраф 3
4 ЕКІПРУВАННЯ ТА ІНВЕНТАР	14	617	Порушення, що ведуть до матч-штрафу 3
401 Форма гравців	14	7	ГОЛИ
402 Форма суддів	14	701	Зараховані голи
403 Особливості екіпування воротарів	15	702	Голи, забиті за правилами
404 Особливості екіпування капітанів команд	15	703	Голи, забиті не за правилами
405 Персональне та захисне екіпування	15	8	ІНФОРМАЦІЙНІ ЖЕСТИ СУДДІВ (801-805)
406 М'яч	15	9	ЖЕСТИ СУДДІВ, ЩО КЛАСИФІКУЮТЬ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ (901-925)
407 Ключка	16	10	ІЛЮСТРАЦІЯ ІГРОВИГО МАЙДАНЧИКА
408 Екіпування суддів	16		
409 Інвентар для секретаріату	16		
410 Контроль інвентаря та екіпування	16		
5 СТАНДАРТНІ СИТУАЦІЇ	18		
501 Загальні правила для стандартних ситуацій	18		
502 Розіграш спірного м'яча	18		
503 Ситуації в матчі, що ведуть до розіграшу спірного м'яча	19		
504 Введення м'яча в гру	20		
505 Ситуації в матчі, що призводять до введення м'яча в гру	21		

ПЕРЕДМОВА

Це видання Правил гри 2018 року опубліковано у листопаді 2017 року.

Незважаючи на виконану роботу з удосконалення правил гри, ми прекрасно розуміємо, що є деякі недоліки, та необхідно ще чимало зробити для того, щоб вийшла у світ "ідеальна та досконала" редакція правил.

Усі, хто пов'язані з цією грою, повинні уважно прочитати та ознайомитися з усіма розділами дійсних правил. Важливо, щоб ця гра надавала задоволення, була безпечною, проводилася в чесній спортивній боротьбі, була однаково зрозуміла тренерам, гравцям, суддям, глядачам і працівникам засобів масової інформації.

Ми будемо вдячні за будь-які пропозиції, ідеї й конструктивну критику, яка буде сприяти нашій подальшій роботі. Слід зазначити, що правила повинні постійно удосконалюватися та видозмінюватися залежно від розвитку самої гри.

Дійсні правила застосовуються на іграх чоловічих і жіночих команд будь-якого рівня змагань. Щоб текст правил гри був простішим для розуміння, використовуються тільки чоловічі займенники.

Як зазначено в правилах гри, усе обладнання та інвентар для флорболу повинні мати відповідне маркування. Маркування бортів, воріт, ключок і м'ячів доволі легко зрозуміле, оскільки логотип IFF (International Floorball Federation – Міжнародна Федерація Флорболу, далі IFF) є частиною знаку сертифікованої продукції, а також ґраток масок для захисту обличчя, на лівий бік яких нанесено пластину з написом "IFF". Що стосується засобів індивідуального захисту, наприклад, шоломів (масок для захисту обличчя) і захисних окулярів, то на них наносять маркування "CE" і їх маркування логотипом IFF не є обов'язковим. Водночас, IFF рекомендує користуватися тими з них, які схвалено для використання у флорболі, про що свідчать маркування "CE" і напис "Recommended by IFF" ("Рекомендовано IFF").

IFF рекомендує Національним асоціаціям перейти до обов'язкового користування захисними окулярами гравцями віком до 17 років на час чинності цих Правил гри і одночасно рекомендувати користуватися ними гравцям віком до 19 років.

Правила щодо інвентарю та Правила змагань можна знайти за адресою www.floorball.org у розділі Regulations. З питань звільнення від дотримання Правил гри потрібно звертатися до IFF. Надані звільнення опубліковано за адресою www.floorball.org у розділі Regulations / Rules of the Game.

Поради щодо змін та удосконалень, а також запити щодо передрукування з дотриманням законодавства про авторське право Національними асоціаціями потрібно надсилати на таку адресу:

International Floorball Federation (Міжнародна федерація флорболу)

Competition (Комітет з правил гри і проведення змагань)

Alakiventie 2 FIN-00920 Helsinki, Finland (Фінляндія, м. Хельсінкі, FIN-00920, вул. Алаківенті, 2)

E-mail: competition@floorball.org

Листопад 2017 р.

Комітет з правил гри та проведення змагань IFF

Martin **Klabere**
Голова комітету

УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ГРИ

Флорбол – це гра у формі матчу між двома командами.

Мета гри - забити якнайбільше м'ячів у ворота протилежної команди, дотримуючись встановлених правил.

Переважно, у флорбол грають у закритих приміщеннях на ігровому майданчику із твердим і рівним покриттям підлоги. Місце проведення змагань має бути схвалене організацією, що проводить змагання.

1. ІГРОВИЙ МАЙДАНЧИК

101 Розміри ігрового майданчика

- 1) Майданчик для гри у флорбол повинен мати розміри 40м x 20м, оточений бортами із закругленими кутами, які повинні бути схвалені IFF і мати відповідне маркування.

Ігровий майданчик повинен мати прямокутну форму (розміри – довжина x ширина). Допускається проведення змагань на майданчиках, що мають найменший розмір - 36 м x 18 м.

102 Розмітка на ігровому майданчику

- 1) Уся розмітка на ігровому майданчику повинна бути нанесена чітко видимими лініями завширшки 4-5 см.
- 2) На ігровому майданчику повинні бути позначені центральна лінія та центральна точка.

Центральна лінія має бути паралельною коротким (лицьовим) сторонам ігрового поля та ділити майданчик навпіл на дві рівні частини.

- 3) Штрафні площі розміром 4м x 5м мають бути позначені на відстані 2,85 м від коротких (лицьових) сторін ігрового майданчика.

Штрафні площі повинні бути прямокутної форми, розміри показують довжину та ширину, включаючи лінії. Штрафні площі мають бути центровані, тобто розташовані посередині щодо довгих сторін ігрового поля.

- 4) Воратарські зони розміром 1м x 2,5м мають бути розмічені на відстані 0,65 м від задніх ліній відповідних штрафних площ.

Воратарські зони повинні бути прямокутної форми, розміри показують довжину й ширину, включаючи лінії. Воратарські зони мають бути центровані щодо довгих сторін ігрового поля.

- 5) Задні лінії воратарських зон також є лініями воріт. Позначки для стійок воріт повинні бути зроблені на задніх лініях воратарських зон, щоб відстань між мітками була 1,6 м.

Лінії воріт повинні бути центровані щодо довгих сторін ігрового майданчика. Позначки для стійок воріт повинні бути зроблені або у вигляді переривчастих ліній, або коротких суцільних ліній, перпендикулярно заднім лініям воратарських зон.

- 6) Точки розіграшу спірного м'яча повинні бути нанесені на центральній лінії й на уявних продовженнях ліній воріт, на відстані 1,5 м від відповідних довгих сторін ігрового поля та не перевищувати 30 см у діаметрі.

Точки розіграшу спірного м'яча можуть бути відзначені «хрестами» (перетинанням двох ліній).

Точки на центральній лінії можуть не відзначатися та носити уявний характер, що припускає їхню наявність.

103 Ворота

1) Ворота, схвалені IFF, що мають сертифікат відповідності, мають бути розташовані відповідно до розмітки на ігровому майданчику.

Відкрита частина воріт має бути розвернута до центральної точки поля.

104 Зони замін

1) Зони замін гравців, що мають довжину 10 метрів кожна, повинні бути позначені уздовж однієї з довгих сторін ігрового майданчика, по обидва боки від центральної лінії на відстані 5 м, включаючи лави для запасних гравців команд.

Зони замін гравців повинні бути відзначені на обох сторонах борту. Ширина (глибина) зон замін не повинна перевищувати 3-х метрів від борту. Лави для запасних гравців повинні бути розташовані на відповідній відстані від борту та мати місця для 19 осіб, кожна.

Зони замін можуть бути також позначені на вершині бортів і на поверхні поля, використовуючи інший колір відмінний від основного.

105 Секретаріат і зони для вилучених гравців

1) Секретаріат з зонами для вилучених гравців повинні розташовуватися напроти зон замін команд, у районі центральної лінії поля.

*Секретаріат і зони для вилучених гравців повинні бути розташовані на відповідній відстані від борту. Лави штрафників для гравців різних команд повинні бути розташовані по різні боки від секретаріату. На кожній лаві штрафників має бути визначено як мінімум 2 місця для вилучених гравців команди. **Зони для вилучених гравців довжиною 2 м, що знаходяться на відстані не менше ніж 1 м від центральної лінії, мають бути оснащені маркуванням і видимими з обох боків борта.** Дозвіл на зміну розміщення секретаріату та місць для вилучених гравців може надаватися організації, що проводить змагання. У цьому випадку, має бути як мінімум 2 метри між лавами для вилучених гравців і зонами замін команд.*

106 Огляд ігрового майданчика

1) Судді повинні до початку матчу провести інспектування ігрового майданчика з метою виявлення несправностей і дефектів.

Про всі виявлені несправності та дефекти, які не можуть бути усунуті, необхідно повідомити в організацію, що проводить змагання. Організатори відповідають за усунення дефектів та стан бортів протягом матчу. Усі небезпечні предмети мають бути вилучені.

2. ЧАС ГРИ

201 Основний час матчу

1) Основний час матчу становить 3 періоди по 20 хвилин кожний, із двома перервами по 10 хвилин, під час яких команди міняються сторонами ігрового майданчика.

*За узгодженням з організацією, що проводить змагання, допускається проведення матчів за вкороченим часом, але не менш ніж у 2 періоди по 15 хвилин і/або вкороченою/збільшеною за часом перервою, тривалість якої визначається організаторами ігор. При зміні сторін ігрового майданчика команди міняються зонами заміну. Команда, що є хазяїном поля, до початку матчу вибирає сторону майданчика, на якому почне гру. Кожний період повинен починатися з розіграшу спірного м'яча в центральній точці поля. Наприкінці кожного періоду секретаріат відповідає за подачу сигналу про закінчення періоду (матчу), якщо тільки ця функція не виконується автоматично. **Матч закінчується з початком звучання сигналу про його завершення.** Відлік часу перерви має розпочинатися одразу в кінці періоду. Команди зобов'язані вчасно повернутися на ігровий майданчик з метою поновлення гри після перерви. Якщо судді вважають, що одна із сторін ігрового майданчика має переваги перед іншою, то команди повинні помінятися сторонами після половини третього періоду, проте рішення стосовно цього має бути прийняте до початку третього періоду. У разі такого обміну сторонами ігрового майданчика, гра має поновлюватися розіграшем спірного м'яча в центральній точці ігрового майданчика.*

2) Час гри має бути ефективним («чистим»).

«Чистий» час матчу передбачає, що відлік часу повинен бути зупинений, як тільки гра переривається свистком судді, і продовжений з уведенням м'яча в гру.

У випадку виникнення в ході матчу неординарної (нестандартної, незвичної) ситуації, гра зупиняється суддями подачею потрібного сигналу. Судді вирішують, які моменти в грі належать до неординарної ситуації, але завжди до них відносять: ушкодження м'яча, роз'єднання елементів бортів, одержання травм учасниками матчу, вимір інвентаря, перевірку екіпірування гравців, появу сторонніх предметів або людей на полі, повне або часткове вимкнення освітлення, помилково поданий рефері матчу останній свисток. При роз'єднанні бортів гра не зупиняється доти, поки м'яч не виявиться поблизу місця роз'єднання. У випадку одержання травми гравцем, матч має бути зупинений тільки в тому випадку, якщо це ушкодження, на думку суддів, носить серйозний характер або травмований гравець безпосередньо впливає на хід гри.

За узгодженням з організацією, що проводить змагання, ігри можуть проходити з використанням неефективного («брудного») часу, однак ігровий час матчу має зупинятися завжди у зв'язку з взяттям воріт, видаленням гравця, булітом, тайм-аутом або при подачі потрібного сигналу суддями матчу при неординарній ситуації в грі. Останні 3 хвилини основного ігрового часу повинні гратися за Правилom «чистого часу».

Час гри має бути зупинено при виконанні буліту.

202 Тайм-аут

- 1) Протягом матчу кожна команда має право на один тайм-аут, який повинен бути наданий, як тільки гра зупиняється та суддя подає потрібний сигнал.

Тайм-аут може бути запитаний у будь-який час, у тому числі в ситуаціях, пов'язаних з взяттям воріт і призначенням буліту, крім булітів після додаткового часу. Тайм-аут може бути запитаний тільки капітаном команди або офіційною особою команди. Тайм-аут, запитаний однією з команд під час зупинки гри, повинен бути наданий негайно, але якщо судді вважають, що це негативно впливає на ситуацію для протилежної команди, тоді тайм-аут має бути наданий під час наступної зупинки гри.

Прохання про взяття тайм-ауту має бути завжди задоволене, за винятком ситуації після забитого м'яча, коли команда може відкликати своє прохання. Відлік часу тайм-ауту починається після додаткового сигналу, коли команди перебувають у своїх зонах заміни біля лав запасних гравців, а судді розташовуються поруч із секретаріатом. Закінчення часу 30-секундного тайм-ауту позначається сигналом. Після тайм-ауту гра має бути відновлена відповідно до того, що стало причиною зупинки гри. Вилученому гравцеві не дозволено брати участь у тайм-ауті.

203 Додатковий час матчу

- 1) Якщо матч, у якому має бути визначений переможець, закінчується нічийним результатом, то призначається 10-хвилинний додатковий час гри й триває доти, поки одна з команд не заб'є гол.

До початку додаткового часу матчу, команди мають право на 2-хвилинну перерву у грі, але при цьому вони не міняються сторонами майданчика. Протягом додаткового часу діють ті ж правила для початку й зупинки гри, що застосовувалися в основний час гри.

Додатковий час гри не ділиться на періоди. Штрафний час вилучених гравців, що не закінчився в основний ігровий час, переноситься на додатковий час гри.

Якщо рахунок після закінчення додаткового часу залишається рівним, переможець матчу визначається в серії булітів.

204 Буліти після додаткового часу матчу

- 1) П'ять польових гравців від кожної команди виконують по одному буліту кожний. Якщо рахунок після цього залишається рівним, то ті ж гравці виконують по одному буліту, поки не буде досягнутий результат на користь однієї з команд.

Буліти виконуються по черзі. Судді вирішують, у які ворота буде виконуватися серія булітів, а також проводять жереб між капітанами команд. Переможець визначає, яка команда буде починати серію. Капітан або офіційна особа команди в письмовій формі інформує суддів і секретаріат про номери гравців, що виконують буліти, і про той порядок, у якому вони будуть їх виконувати. Судді стежать за тим, щоб буліти виконувалися у суворій відповідності з поданим списком.

Як тільки в серії булітів буде досягнуто результат, матч закінчується, і команда-переможець вважається такою, що виграла з перевагою в один гол. Протягом основної серії булітів вирішальний результат вважається досягнутим, якщо одна з команд виграє в серії під час її виконання з різницею забитих і пропущених м'ячів більшою, ніж іншій команді залишилося виконати булітів.

Протягом можливої додаткової серії булітів результат вважається досягнутим, коли команда забила на один м'яч більше, ніж інша, при цьому обидві команди виконали однакову кількість булітів. Додаткову серію булітів не обов'язково виконувати в тому ж порядку, що й в основній серії, але гравець не може проводити третій буліт, поки всі заявлені гравці в його команді не виконають, принаймні, по два буліти, тощо.

Якщо один із заявлених гравців протягом серії післяматчевих булітів одержує штраф, то капітан команди вибирає польового гравця, який не був включений до списку, і цим гравцем замінює оштрафованого.

Якщо воротар протягом серії булітів здійснює порушення правил, що призводить до вилучення, то він має бути замінений запасним воротарем. Якщо в команді відсутній запасний воротар, команда має максимум 3 хвилини для екіпірування польового гравця, який до цього моменту не брав участь у серії булітів, але цей час ніяк не може бути використаний на розминку. Новий воротар має бути відзначений у протоколі матчу із вказівкою часу заміни. Команда, яка не може виставити на серію булітів п'ять гравців, має право виконати стільки булітів, скільки гравців заявлено в списку. Це правило поширюється й на можливу додаткову серію булітів.

3. УЧАСНИКИ ГРИ

301 Гравці

1) Кожна команда може мати у своєму складі не більше 20 гравців. Усі гравці повинні бути внесені до протоколу матчу.

Гравці можуть бути польовими гравцями та воротарями. Ніхто, крім внесених до протоколу гравців, не має права брати участь у матчі або перебувати на лаві запасних гравців у зоні заміни своєї команди.

2) Під час гри одночасно на ігровому майданчику від однієї команди можуть перебувати не більше 6 гравців, серед яких тільки один гравець може бути воротарем. Команда має право грати кількістю шість польових гравців без воротаря.

Судді можуть почати матч, якщо в кожній команді є, принаймні, п'ять гравців і відповідним чином екіпірований воротар. Якщо команда не може виставити на гру мінімальну кількість гравців, то їй зараховується поразка в матчі з рахунком 0-5.

Протягом матчу кожна команда повинна бути здатна грати, принаймні, у чотири гравці, інакше матч має бути зупинено, і команді, яка не може виставити на гру мінімальну кількість гравців, зараховується поразка з рахунком 0-5, або може бути зафіксований результат, що має місце на даний момент у матчі, якщо він більш вигідний команді-суперниці.

302 Заміни гравців

1) Заміни гравців можуть здійснюватися в будь-який час матчу та необмежену кількість разів.

Усі заміни гравців повинні відбуватися в зонах замін своїх команд. Гравець, що залишає ігровий майданчик, повинен почати переміщення через борт перш, ніж гравець, що його замінює, вийде на поле.

Травмований гравець, що покинув ігровий майданчик поза зоною заміни своєї команди, не може бути замінений доти, поки гра не буде зупинена.

Гравець, у якого йде кров, не може брати участь у матчі доти, поки не буде зупинена кровотеча.

303 Особливі правила для воротарів

1) Усі воротарі повинні бути відзначені в протоколі матчу.

У протоколі матчу воротар позначається позначкою «В» (англ. «G»). Гравцеві, відзначеному як воротар у протоколі матчу, не дозволено брати участь у цьому ж матчі в якості польового гравця із ключкою.

Коли команда, внаслідок одержання травми воротарем або його вилучення, повинна замінити воротаря польовим гравцем, то вона має максимум 3 хвилини для його екіпірування, але цей час не повинний використовуватися для розминки. Новий воротар повинен бути відзначений у протоколі матчу із вказівкою часу заміни.

- 2) Якщо воротар повністю залишає свою штрафну площу, то він повинен вважатися до повернення назад польовим гравцем без ключки.

Це правило не повинне застосовуватися до воротаря при введенні ним м'яча у гру. Воротаря вважають таким, що залишив штрафну площу, якщо жодна частина його тіла не торкається поверхні підлоги в межах цієї площі. Однак воротареві в межах штрафної площі дозволено стрибати. Лінії розмітки вважаються штрафною площею.

304 Особливі правила для капітанів команд

- 1) Кожна команда повинна мати капітана команди, який має бути відзначений у протоколі матчу.

У протоколі матчу капітан команди позначається позначкою «К» (англ. «С»). Заміна капітана команди можлива тільки у випадку його травми або вилучення до кінця матчу. Заміна капітана має бути зазначена в протоколі матчу із вказівкою часу його заміни. Замінений капітан команди не може виконувати функції капітана в цьому ж матчі.

- 2) Тільки капітан команди має право розмовляти із суддями. Він також зобов'язаний сприяти суддям в їх роботі під час матчу.

Коли капітан команди розмовляє із суддями, то це спілкування має проходити в коректній формі. Вилучений капітан команди втрачає своє право звертатися та розмовляти із суддями, якщо тільки вони самі не звертаються до нього. Звернення до суддів при вилученні капітана команди можливо тільки у випадку прохання про тайм-аут і тільки офіційною особою команди.

Якщо судді вважають за можливе спілкування поза ігровим майданчиком, то воно має проходити в коридорі та ніколи в роздягальні для суддів.

305 Офіційні особи команди

- 1) Кожна команда має право включити до протоколу матчу не більше, ніж 5 офіційних осіб.

Ніякі інші особи, крім тих, хто вписані до протоколу матчу, не мають права перебувати в зоні замін і на лаві запасних гравців. Ніхто з офіційних осіб команди не має права виходити на ігровий майданчик без дозволу суддів, крім випадків, пов'язаних із взяттям тайм-ауту однієї з команд. Усе керування командою та діями гравців ведеться із зони заміни своєї команди, де повинні розташовуватися всі офіційні особи команди протягом матчу.

До початку матчу одна з офіційних осіб команди повинна підписати протокол матчу. Після початку матчу ніякі зміни в протоколі не допускаються, крім можливих виправлень неправильної нумерації гравців. Якщо офіційна особа команди записана в протоколі матчу і як офіційна особа, і як гравець, то у випадку порушення (спірної ситуації) у зоні заміни команди, він завжди повинен вважатися гравцем.

306 Судді

1) Матч проводиться та контролюється двома рівноправними суддями.

Судді мають право зупинити матч, якщо існує очевидний ризик, що він не може бути продовжений згідно із правилами.

307 Секретаріат

1) Секретаріат повинен перебувати в певному місці.

Співробітники секретаріату мають бути нейтральними стосовно команд, що грають, відповідати за оформлення та ведення протоколу матчу, контролювати час гри, виконувати функцію щодо трансляції необхідної інформації для гравців і глядачів.

4. ЕКІПІРУВАННЯ ТА ІНВЕНТАР

401 Форма гравців

- 1) Усі польові гравці повинні бути одягнені у форму, що складається з футболки, шортів і гетрів.

У змаганнях серед жіночих команд флорболістки замість шортів можуть грати в коротких спідницях або сукнях (футболка та спідниця в одній колірній гамі). Усі польові гравці в команді повинні мати однакову форму. Форма може бути різних колірних відтінків, але футболки не повинні бути сірого кольору.

Якщо судді вважають, що форми команд важко розрізнити за колірною гамою, то команда гостей повинна поміняти форму.

Гетри повинні закривати ногу до рівня коліна, бути однаковими, а також, якщо це вирішено організацією, що проводить змагання, відрізнятися за кольором у різних команд.

- 2) Усі воротарі повинні носити светри та довгі штани.
- 3) Футболки всіх гравців повинні бути пронумеровані.

Футболки гравців команд повинні бути пронумеровані відмінними один від одного цілими арабськими числами. Числа повинні бути нанесені на спині та на грудях кольором, який добре видно.

Цифри на спині повинні бути висотою не менше, ніж 200 мм, а на грудях – не менше 70 мм. Номера на футболках можуть бути з 1 по 99 включно, однак, 1 номер не може належати польовому гравцеві.

Якщо некоректно нумерований гравець бере участь у матчі, протокол матчу має бути скорегований і про це порушення має бути повідомлено в організацію, що проводить змагання.

- 4) Усі гравці повинні носити взуття.

Взуття має бути спортивного стилю та придатне для рухливих ігор у закритих приміщеннях. Не допускається одягати шкарпетки або гетри поверх ігрового взуття.

Якщо гравець втрачає взуття (один або обидва кросівки), він може продовжити гру до наступної зупинки в матчі.

402 Форма суддів

- 1) Судді повинні бути одягнені у футболки, чорні шорти та чорні гетри.

Судді повинні мати однакову форму.

403 Особливості екіпірування воротарів

- 1) Воротар під час гри не може користуватися ключкою.
- 2) Воротар повинен носити шолом із захисною маскою для обличчя, сертифікований IFF, що має відповідне маркування.

Шолом-маска використовується тільки на ігровому майданчику під час матчу. За винятком фарбування, усі зміни шолома та маски заборонені.

- 3) Воротар може використовувати будь-яке захисне спорядження, але воно не повинне закривати простір воріт.

Воротареві дозволяється використовувати шолом-маску та тонкі рукавички.

Заборонено використовувати та застосовувати (наносити) усі форми речовин, що зменшують та збільшують тертя під час переміщення поверхнею ігрового майданчика.

Ніякі сторонні предмети не повинні перебувати у воротах та на сітці воріт під час гри.

Воротар не може використовувати будь-яке захисне спорядження, яке закриває його тіло більш, ніж це необхідно, наприклад, захисні щитки, що закривають плечі.

404 Особливості екіпірування капітанів команд

- 1) Капітан команди повинен носити пов'язку на руці.

Пов'язка повинна носитися на будь-якій руці та бути добре видимою.

Липка стрічка (скотч, тейп, пластир) не може бути використана як пов'язка капітана.

405 Персональне та захисне екіпірування

- 1) Гравець не може носити персональне екіпірування, яке може бути причиною травм.

До персонального екіпірування відносять: годинник, сережки, захисні та медичні засоби, захисні окуляри і тощо. Судді вирішують, які предмети становлять небезпеку та здатні нанести травму.

Усі захисні засоби повинні, по можливості, бути розміщені під одягом гравця. Якщо інше не визначено Національною асоціацією з правил щодо уніформи, то видимі частини компресійної футболки, трусів, та іншого компресійного одягу мають бути того ж самого кольору, який є основним у ігрових футболках або шортах команди. Також дозволено надягати труси чорного кольору. На голові не допускається носити нічого, окрім еластичних пов'язок без вузлів. Польовим гравцям заборонено носити всі види довгих штанів. Винятки може дозволяти тільки розпорядча організація за письмовим запитом.

- 2) Якщо гравець носить захисні окуляри, то вони мають відповідати Правилам щодо матеріалів IFF і оснащуватися відповідним маркуванням.
Усі маніпуляції з окулярами заборонено. Якщо гравець загубив окуляри під час гри, то він має право продовжувати грати до наступної зупинки.

406 М'яч

- 1) М'яч повинен бути сертифікований IFF та мати відповідне маркування.

Поверхня м'яча повинна бути єдиного кольору без флуоресцентного напилювання. Колір у середині м'яча не може бути флуоресцентним.

407 Ключка

- 1) Ключка повинна бути сертифікована IFF та мати відповідне маркування.

Будь-які дії щодо зміни рукоятки ключки, крім укорочування, заборонені.

Рукоятка ключки може бути покритий обмоткою, однак, це має бути зроблено вище позначки захоплення та не закривати офіційних маркувань.

- 2) Лопатка ключки не може бути гострою та її загин не повинен перевищувати 30 мм.

Будь-які дії щодо зміни лопатки ключки, крім її загину, заборонені. Розмір загину виміряється між нижнім краєм найвищої точки лопатки та рівною поверхнею підлоги, на якій лежить ключка.

Заміна лопатки дозволена, якщо рукоятка і лопатка виготовлені під однією торгівельною маркою. Нова лопатка повинна бути коректно закріплена.

Дозволяється обмотка місця з'єднання лопатки та рукоятки ключки, яке може бути покрите не більше, ніж 10 мм видимої частини лопатки.

408 Екіпірування суддів

- 1) Судді повинні мати пластикові свистки середніх розмірів, вимірювальний інструмент і червоні картки.

З дозволу організації, що проводить змагання, судді можуть використовувати інші види свистків.

409 Інвентар для секретаріату

- 1) Секретаріат повинен мати все необхідне для виконання своїх обов'язків.

410 Контроль інвентаря та екіпірування

- 1) Судді ухвалюють рішення щодо контролю та вимірів усього інвентаря.

Перевірка інвентаря та екіпірування проводиться до початку та протягом матчу. Невідповідності інвентаря та екіпірування правилам, виявлені до або протягом матчу, включаючи дефекти ключок, крім процедури виміру загину лопатки, повинні бути виправлені самим гравцем, після чого він може почати або продовжити матч.

Порушення, що стосуються форми гравців, штрафуються не більше, ніж один раз за весь матч. Однак, про всі невідповідності персонального екіпірування правилам гри, повинно бути повідомлено організації, що проводить змагання.

Жоден гравець, крім капітана команди та гравця, чий інвентар зазнає виміру, не може перебувати біля столу секретаріату під час процедури визначення відповідності параметрів екіпірування правилам. Після процедури перевірки гра повинна бути продовжена з тієї ситуації, яка послужила причиною її зупинки.

- 2) Вимір загину лопатки ключки та контроль комбінації «рукоятка-лопатка» може вимагати тільки капітан команди.

Капітан команди має право подати вимогу щодо вимірювання геометричних параметрів лопатки, контролювання наявності відмітки про сертифікацію на ключці або ґратках маски для захисту обличчя, а також контролювання стану комбінації «рукоятка-лопатка».

Капітан команди також має право вказувати суддям на іншу невідповідність встановленим вимогам інвентарю та обладнання суперника, однак у цьому випадку судді приймають рішення стосовно того, чи вживати заходів. Вимогу щодо вимірювання і контролювання стану комбінації «рукоятка-лопатка», а також контролювання наявності відмітки про сертифікацію на ключці або ґратках маски для захисту обличчя можна подавати в будь-який момент матчу, але ці дії не повинні проводитися до зупинки гри. Якщо вимогу щодо контролювання подано під час зупинки в грі, то її потрібно провести негайно, у тому числі у випадках забиття голу і булітів, за винятком випадків, коли це, на думку суддів, негативно впливає на ситуацію для команди-суперника. У цьому випадку контролювання потрібно проводити під час наступної зупинки.

Судді зобов'язані перевірити лопатку або рукоятку-лопатку і проконтролювати наявність відмітки про сертифікацію на ключці або ґратках маски для захисту обличчя на вимогу капітана команди; водночас, допускається тільки одне контролювання на команду під час однієї зупинки. Під час контролювання стану обладнання права на перебування біля секретаріатського столику не мають жодні інші гравці, крім капітанів команд і гравця з екіпіруванням, контролювання якого проводять. Після контролювання стану екіпірування гри потрібно відновити у відповідності до причини, що спричинила зупинку.

5. СТАНДАРТНІ СИТУАЦІЇ

501 Загальні правила для стандартних ситуацій

- 1) Після зупинки гра може бути відновлена зі стандартної ситуації, відповідної тому, що стало причиною зупинки.

До стандартних ситуацій відносять: розіграш спірного м'яча, введення м'яча в гру, вільний удар та буліт.

- 2) Судді повинні зробити однократний сигнал свистком, показати відповідний жест і вказати місце розіграшу стандартної ситуації. Після свистка м'яч може бути введений у гру, якщо він нерухливий і перебуває в правильній позиції.

Судді повинні, у першу чергу, показати інформаційний жест, а потім жест порушення правил. Жест порушення правил має бути показаний суддею тільки, якщо він вважає необхідним це зробити, однак, завжди стосовно видалень гравців і буліту.

При введенні м'яча в гру або при розіграшу вільного удару м'яч не повинен бути повністю нерухомим або перебувати в точно зазначеному місці, якщо, на думку суддів, це не вплине на гру.

- 3) Розіграш стандартної ситуації не повинен затягуватися безпричинно.

Судді вирішують, що є безпричинною затримкою гри. Якщо стандартна ситуація затримується без причини, то судді повинні, якщо це можливо, попередити гравця перед тим, як будуть початі які-небудь дії щодо нього.

502 Розіграш спірного м'яча (802)

- 1) Спірний м'яч повинен розіграватися в центральній точці ігрового майданчика на початку нового періоду та для підтвердження правильно забитого голу.

Гол, забитий у додатковий час гри або в результаті виконання буліту, що визначив фінальний результат матчу, або після закінчення періоду, не повинен бути підтверджений розіграшем спірного м'яча.

Коли розіграш спірного м'яча відбувається в центральній точці, гравці команд повинні перебувати на своїх половинах поля, розділених центральною лінією.

- 2) Якщо гра зупинена та жодна з команд не може одержати право на введення м'яча в гру, вільний удар або буліт, матч повинен бути продовжений з розіграшу спірного м'яча.
- 3) Після зупинки гри спірний м'яч має бути розіграний у найближчій точці розіграшу.

- 4) Усі гравці, крім тих, хто бере участь у розіграшу спірного м'яча, повинні негайно, без нагадування з боку суддів, зайняти позицію не менш, ніж в 3 метрах від точки розіграшу, включаючи ключки.

Перед розіграшем спірного м'яча судді відповідальні за те, щоб перевірити, чи готові команди та всі гравці зайняли свої позиції.

- 5) **Розіграш спірного м'яча потрібно проводити ключкою** за участю одного польового гравця від кожної з команд. Гравці мають бути розташовані обличчям до короткого борту ігрового майданчика, на половині якої перебувають гравці команди-суперниці. Гравці не повинні мати фізичного контакту один з одним до розіграшу спірного м'яча.

Ступні ніг гравців, що беруть участь у розіграшу, повинні бути перпендикулярні центральній лінії. Ступні ніг кожного гравця мають розташовуватися на однаковій відстані від центральної лінії.

Ключки необхідно тримати «звичайним» хватом і кисті рук повинні розташовуватися вище офіційної позначки на рукоятці.

Лопатки ключок повинні розташовуватися перпендикулярно центральній лінії по обидва боки м'яча, не торкаючись його.

Під «звичайним» хватом мається на увазі основний спосіб тримання ключки під час гри.

Гравець команди, що захищається, вибирає, на який бік від м'яча поставити лопатку ключки. Якщо розіграш спірного м'яча проходить на центральній лінії, то бік обирає гравець команди гостей.

М'яч повинен бути розташований посередині лопаток ключок.

У випадку спірної ситуації, у зв'язку із заміною гравців перед розіграшем спірного м'яча, першою зобов'язана виконати заміну команда гостей.

- 6) Гол, забитий з розіграшу спірного м'яча, зараховується.

503 Ситуації в матчі, що призводять до розіграшу спірного м'яча

- 1) Коли м'яч ушкоджений ненавмисно.
- 2) Коли м'яч не може бути коректно зіграний.

Судді повинні до зупинки гри дати гравцям можливість продовжити гру, якщо це доцільно для її продовження.

- 3) Коли частини бортів роз'єднані й м'яч опиняється в безпосередній близькості від місця їх роз'єднання.

- 4) Коли ворота ненавмисно зрушені та не можуть бути поставлені на місце в найкоротший час.

Воротар зобов'язаний поставити ворота на місце, як тільки це стане можливим.

- 5) Коли гравець отримує серйозну травму або травмований гравець безпосередньо впливає на хід гри.

Судді вирішують, що може розглядатися як серйозна травма гравця, але як тільки це стає зрозуміло, гра має бути негайно зупинена.

- 6) При виникненні нестандартної ситуації під час гри.

*Судді вирішують, що є нестандартною ситуацією в грі, але завжди, крім інших, до них зараховують: появу сторонніх осіб або предметів на ігровому майданчику, повністю або частково гасне світло в залі, помилково подається сигнал про закінчення періоду або матчу, **коли зламана ключка спричиняє небезпечну ситуацію або безпосередньо впливає на хід гри**, а також, коли м'яч влучає в суддю та це значною мірою впливає на гру.*

- 7) Коли гол забитий неправильно та не було ніяких порушень, що призводять до призначення вільного удару.

У тому числі ситуація, коли м'яч потрапляє у ворота, не перетинаючи лінію воріт попереду.

- 8) Коли виконання буліта не призвело до взяття воріт.

У тому числі ситуація, коли буліт виконаний неправильно.

- 9) Коли під час дії відкладеного вилучення команда, що захищається, здобуває контроль над м'ячем.

Це також має місце, якщо команда, що не порушила правила, на думку суддів, затримує гру.

- 10) Коли судді не можуть визначити, яка команда повинна вводити м'яч у гру або виконати вільний удар.

У тому числі ситуація, коли гравці обох команд одночасно порушують правила.

- 11) Коли судді вважають своє рішення невірним.

504 Введення м'яча в гру (803)

- 1) Коли м'яч залишає межі майданчика, право його ввести в гру одержує команда, що не порушила правила.

Команда вважається такою, що порушила правила, якщо її гравець (або його спорядження) останнім торкнувся м'яча до того, як він залишив межі поля. У тому числі ситуація, коли м'яч перебуває на воротах, і гравець, намагаючись заволодіти ним, виконує удар по сітці воріт, не намагаючись зіграти в м'яч.

- 2) Введення м'яча в гру має здійснюватися з місця, де м'яч залишив межі майданчика, в 1,5 метрах від борту, але ніколи за уявним продовженням лінії воріт.

Якщо, на думку суддів, це не впливає на гру, то м'яч не повинен бути повністю нерухомий або перебувати в точно зазначеному місці. Якщо команда одержує перевагу при виконанні введення м'яча в гру ближче, ніж 1,5 метра від борту, то це може бути дозволено суддями.

Введення м'яча в гру через уявне продовження лінії воріт має бути зроблено з найближчої точки розіграшу спірного м'яча.

Коли м'яч торкається стелі або яких-небудь об'єктів над майданчиком, його введення має бути зроблено в 1,5 метрах від борту на тій самій відстані від центральної лінії, що й сторонній предмет над полем.

- 3) Гравці протилежної команди повинні негайно, без нагадування суддів, зайняти позиції в 3 метрах від місця введення м'яча в гру, включаючи ключки.

Гравець, що виконує введення м'яча в гру, не повинен чекати, поки гравці протилежної команди займуть потрібну позицію. Якщо під час введення м'яча в гру гравці протилежної команди намагаються зайняти потрібні позиції, то ніяких дій щодо гравців з боку суддів не повинно бути.

- 4) Введення м'яча в гру повинне здійснюватися ключкою. Це має бути зроблено ударом, при цьому не допускається виконувати введення м'яча за допомогою кидка, піднімати м'яч на лопатку ключки.

- 5) Гравець, що виконує введення м'яча, не має права торкатися м'яча вдруге доти, поки м'яч не торкнеться іншого гравця або його екіпування.

- 6) Введення м'яча в гру може безпосередньо призвести до взяття воріт.

505 Ситуації в матчі, що призводять до введення м'яча в гру

- 1) Коли м'яч залишає межі ігрового майданчика, торкається стелі або інших предметів, що перебувають над полем.

506 Вільний удар (804)

- 1) Коли порушено правило, що призводить до призначення вільного удару, команда, що не порушила правила, одержує право на вільний удар.

При порушеннях, що ведуть до призначення вільного удару, слід застосовувати правило переваги, коли це можливо. Правило переваги полягає в тому, що команда, що не порушила правила, після порушення зберігає контроль над м'ячем і це дає їй більшу перевагу, ніж призначення вільного удару.

Якщо команда, що не порушила правила, що має перевагу, втрачає контроль над м'ячем, то гра зупиняється і вільний удар виконується з місця, де востаннє було порушено правило.

- 2) Вільний удар має виконуватися з того місця, де було порушено правило, але ніколи за уявним продовженням лінії воріт або ближче, ніж 3,5 м від воротарської зони.

Якщо, на думку суддів, це не впливає на гру, то м'яч не повинен бути повністю нерухомий або перебувати в точно зазначеному місці.

Якщо порушено правило ближче, ніж 1,5 метра від борту, то вільний удар виноситься на 1,5 метра від борту.

Якщо порушення відбулося за уявним продовженням лінії воріт, то вільний удар слід виконувати з найближчої точки розіграшу спірного м'яча.

Якщо порушення відбулося ближче, ніж 3,5 м від воротарської зони, то воно повинно бути винесено на відстань 3,5 метрів від зовнішньої лінії воротарської зони по уявній лінії, проведеній від центру лінії воріт через місце, де було порушення правил, з яких 0,5 м використовується для установки «стінки» і 3 метри вільного простору до місця виконання вільного удару. У цьому випадку команда, що захищається, повинна завжди мати право негайно встановити «стінку» за межами воротарської зони.

Якщо команда, яка атакує, заважає або перешкоджає установці «стінки» гравцями протилежної команди, то право виконати вільний удар переходить команді, що захищається. Атакуюча команда не зобов'язана чекати, поки команда, що захищається установить «стінку», і має право поставити гравців своєї команди перед «стінкою».

- 3) Гравці протилежної команди повинні негайно, без нагадування суддів, зайняти позиції в 3х метрах від місця виконання вільного удару, включаючи ключки.

Гравець, що виконує вільний удар, не повинен чекати, поки гравці протилежної команди займуть потрібну позицію. Якщо під час виконання вільного удару гравці протилежної команди намагаються зайняти потрібні позиції, то ніяких дій з боку суддів щодо них не повинно бути застосовано.

- 4) Вільний удар має виконуватися ключкою. Це має бути виконано ударом. Не допускається виконувати вільний удар кидком, піднімати м'яч на лопатку ключки.
- 5) Гравець, що виконує вільний удар, не має права торкатися м'яча вдруге доти, поки м'яч не торкнеться іншого гравця або його екіпірування.
- 6) Вільний удар може безпосередньо призвести до взяття воріт.

507 Порушення, що ведуть до призначення вільного удару

- 1) Коли гравець виконує наступні дії:
- завдає удару ключкою або ногою по ключці суперника;
 - блокує або піднімає ключку суперника. **(901, 902, 903, 912)**

Якщо судді вважають, що гравець зіграв у м'яч до того, як він ударив по ключці суперника, ніяких дій з боку суддів не повинно бути.

2) Коли гравець виконує наступні дії:

- тримає руками гравця протилежної команди або його ключку. **(910)**

3) Коли польовий гравець піднімає лопатку своєї ключки вище рівня пояса при замаху до нанесення удару по м'ячу або при винесенні (проводці) ключки догори після виконання удару. **(904)**

Це стосується також випадків імітації виконання ударів або кидків.

Високе винесення ключки догори після виконання удару або кидка дозволено, якщо поруч немає гравців команди-суперниці, і немає небезпеки завдати удару ключкою.

Рівень пояса визначається у гравця, який перебуває в положенні стоячи рівно.

4) Коли польовий гравець використовує будь-яку частину своєї ключки, ступню або нижню частину ноги щоб зіграти або спробувати зіграти в м'яч вище рівня коліна. **(904, 913)**

Зупинка м'яча стегном не вважається грою вище рівня коліна, якщо вона не є небезпечною. Рівень коліна визначається у гравця, який перебуває в положенні стоячи рівно.

5) Коли польовий гравець розташовує свою ключку, ступню ноги або ногу між ступнями ніг або ногами суперника. **(905)**

6) Коли гравець, володіючи м'ячем або намагаючись заволодіти ним, застосовує силу або штовхає інакше, ніж «плечем у плече». **(907)**

7) Коли гравець, володіє м'ячем, намагається заволодіти ним або намагається зайняти більш вигідну позицію, рухається спиною вперед у бік суперника, або коли гравець заважає рухатися в потрібному напрямку суперникові. **(908,911)**

У тому числі ситуація, коли команда, що атакує, заважає формуванню «стінки» при виконанні вільного удару в межах 3.5 м від воротарської зони.

8) Коли польовий гравець вдруге поспіль торкається м'яча ногою, перш ніж м'яч торкнеться його ключки, іншого гравця або його екіпірування. **(912)**

Це вважається порушенням тільки, якщо гравець, на думку суддів, обидва рази торкається м'яча навмисне.

9) Коли польовий гравець перебуває у воротарській зоні. **(914)**

Польовому гравцеві дозволено перетинати межу воротарської зони, якщо, на думку суддів, це не впливає на ігрову ситуацію та не заважає діям воротаря.

Якщо при виконанні вільного удару м'яч летить у ствір воріт і польовий гравець команди, що захищається, перебуває у воротарській зоні, у воротах або, у випадку, якщо ворота зрушені, перебуває в місці їх звичайного розташування, то завжди призначається буліт.

Польовий гравець вважається у воротарській зоні, якщо будь-яка частина його тіла торкається воротарської зони. Гра ключкою в межах воротарської зони не є порушенням. Лінії входять у розмір воротарської зони.

10) Коли польовий гравець навмисно зрушує з місця ворота команди-суперника. **(914)**

11) Коли польовий гравець пасивно заважає воротареві вводити м'яч у гру. **(915)**

Це вважається порушенням тільки, якщо польовий гравець перебуває у штрафній площі або ближче, ніж 3 м від воротаря, вимірювані від місця, де воротар здобув контроль над м'ячем. Пасивною є ситуація, коли гравець ненавмисно заважає воротареві вводити м'яч.

12) Коли польовий гравець стрибає та зупиняє м'яч. **(916)**

Під стрибком вважається рух, коли обидві ноги відірвані від підлоги. Біг не вважається стрибком. Гравцеві дозволено перестрибувати через м'яч, а також грати, торкатися і зупиняти м'яч ділянками тіла, розташованими нижче коліна. За рівень коліна вважають рівень колін у положенні стоячи рівно.

13) Коли польовий гравець грає у м'яч з-за меж майданчика.
(немає вказаного жесту)

Гра з-за меж ігрового майданчика означає, коли одна нога або обидві ноги перебувають за межами поля.

Якщо гравець грає в м'яч з-за меж ігрового майданчика під час заміни, то це має розцінюватися як порушення чисельного складу.

Якщо гравець, що не брав участь у процесі заміни, грає в м'яч із зони заміни, це має розцінюватися як зрив гри.

Гравцям дозволяється вибігати за межі поля, але грати в м'яч звідти вони не можуть.

14) Коли воротар при виконанні введення м'яча у гру повністю залишає штрафну площу. **(917)**

У цьому випадку воротар не є польовим гравцем.

Воротар вважається таким, що повністю залишив штрафну площу, якщо жодна частина його тіла не торкається підлоги в межах штрафної площі.

Введення м'яча вважається виконаним, коли воротар випускає м'яч, і якщо після цього він залишає межі штрафної площі, то це не вважається порушенням. Це правило також має застосовуватися в ситуації, коли воротар забирає м'яч у штрафній площі, і після цього, рухаючись по інерції, виходить повністю за її межі.

Лінії входять у розміри штрафної площі.

15) Коли воротар викидає м'яч рукою або вибиває його ногою за центральну лінію ігрового майданчика. **(917)**

Це вважається порушенням тільки, якщо м'яч не торкнувся підлоги, борту, інших гравців або їх екіпірування до того, як він перетнув центральну лінію поля.

М'яч повинен повністю перетнути центральну лінію.

- 16) Коли розіграш спірного м'яча, вільний удар або введення м'яча у гру виконаний неправильно або навмисно затримується. **(918)**

*У тому числі ситуація, коли команда, що не порушила правила, відкидає м'яч убік після того, як гру зупинено, коли м'яч відтягується, вибивається, піднімається на лопатку ключки, а також, **коли будь-хто з гравців затягує розіграш спірного м'яча.***

Якщо введення м'яча в гру або вільний удар виконаний не з того місця, або м'яч не був повністю зупинений, то введення м'яча або вільний удар можна повторити.

Якщо, на думку суддів, це не впливає на гру, то м'яч не повинен бути повністю зупинений або точно встановлений в цілком належному місці.

- 17) Коли воротар володіє м'ячем більше 3-х секунд. **(924)**

Якщо воротар кладе м'яч на підлогу, потім знову бере його в руку, то вважається, що воротар володіє м'ячем протягом усього цього часу.

- 18) Коли воротар одержує пас або бере м'яч від польового гравця своєї команди. **(924)**

Це вважається порушенням тільки, якщо гра в м'яч, на думку суддів, виконана навмисно.

Отриманням пасу від свого гравця вважають ситуацію, коли воротар торкається м'яча своїми долонями або руками, у тому числі, коли воротар перед цим торкнувся або зупинив м'яч будь-якою іншою частиною свого тіла.

Воротар має право приймати пас від гравця своєї команди у тому випадку, якщо він в момент приймання пасу знаходиться цілком поза межами штрафної площі і, відтак, вважається польовим гравцем. Якщо воротар повністю виходить за межі штрафної площі, зупиняє м'яч, повертається в штрафну площу і піднімає м'яч, то це не вважається пасом воротареві.

Пас воротареві не вважається голювою ситуацією та не карається булітом.

- 19) Коли вилучення призначене за порушення правил під час гри. **(вказаний жест порушення)**

Вільний удар потрібно здійснювати у разі вчинення порушення. Якщо судді не в змозі встановити, де сталося порушення, то вільний удар потрібно здійснювати в найближчій точці розіграшу спірного м'яча відповідно до того, де м'яч знаходився в момент зупинки гри.

- 20) Коли гравець затримує гру. **(924)**

Сюди належить ситуація, коли польовий гравець, щоб виграти час, займає таку позицію на майданчику або за воротами, що суперник не має можливості заволодіти м'ячем у дозволений формі.

У тому ж числі ситуація, коли воротар блокує м'яч через сітку воріт. Гравця потрібно, за можливості, попередити про це перед вжиттям тих або інших заходів.

21) Коли команда зтягує гру. (924)

Сюди належить ситуація, коли команда веде пасивну гру за межами лінії власних воріт. Команду потрібно, за можливості, поінформувати про це перед вжиттям тих або інших заходів.

22) Коли польовий гравець грає головою в м'яч. (921)

508 Буліт (806)

- 1) Коли порушується правило, що призводить до призначення буліту, право на його виконання надається команді, що не порушила правила.
- 2) Буліт потрібно **розпочинати за допомогою ключки** і здійснювати його потрібно з центральної точки ігрового майданчика.
- 3) Усі гравці, крім гравця, що виконує буліт і воротаря команди, що захищається, повинні перебувати у своїх зонах заміни протягом усього часу виконання буліта. На початку виконання буліта воротар повинен перебувати на лінії воріт.

У випадку виникнення спірної ситуації воротар повинен вийти на ігровий майданчик першим.

Воротар не може бути замінений польовим гравцем.

Якщо воротар порушує правила під час виконання буліта, то призначається новий буліт та виконуються всі необхідні дії щодо порушення згідно правил.

Якщо інший гравець або офіційна особа команди, що захищається, порушує правила під час виконання буліта, то призначається новий буліт.

Якщо гравець, окрім того, який виконує буліт, або офіційна особа команди, яка не вчинила порушення, здійснює його під час виконання буліту, то цей буліт вважається виконаним з порушенням правил.

- 4) Гравець, який виконує буліт, може торкатися м'яча необмежену кількість разів і має виконувати **безперервний рух у напрямку воріт.**

“Безперервний” - означає, що гравець і м'яч не можуть зупинятися повністю, змінювати напрямок руху вбік, рухатися від воріт, по яких будуть наносити удар, одночасно. Після дотику воротаря до м'яча або дотику м'яча до передньої сторони воріт, по яких нанесено удар, гравець не повинен торкатися м'яча повторно під час виконання буліту.

Якщо м'яч торкається передньої сторони воріт, не торкаючись воротаря, та, не перетинаючи уявну лінію воріт, проходить через лінію воріт спереду, то гол зараховується.

Час гри на весь проміжок часу виконання буліту необхідно зупиняти.

- 5) Гравець, якого було видалено на 5 хвилин, повинен знаходитися на штрафній лаві упродовж усього проміжку часу виконання буліту.

Якщо гравця видалено з ігрового майданчика до кінця матчу, то капітан команди повинен вибрати польового гравця, який не має діючого штрафного часу, для перебування на штрафній лаві.

509 Відкладений буліт (807)

- 1) Відкладений буліт має застосовуватися у випадку, коли команда, що не порушила правила, після порушення, що веде до призначення буліту, зберігає контроль над м'ячем і розвиває гольову ситуацію.

Відкладений буліт може бути пов'язаний з порушенням, що призводить до вилучення гравця, навіть якщо вже має місце ситуація відкладеного буліту.

Під час відкладеного буліту за кожне наступне порушення командою, яка вже порушила правила до того, порушення, яке має вести до вільного удару, призводить до вилучення, як за повторне порушення. Порушення, які мають вести до вилучення, призначаються відповідно до порушення. Усі покарання мають відбуватися гравці, які допустили ці порушення.

- 2) Відкладений буліт має на увазі те, що команді, яка не порушила правила, надається можливість продовжити атаку та розвинути гольову ситуацію доти, поки зберігається реальна можливість взяття воріт суперника.

Відкладений буліт може виконуватися після закінчення періоду або матчу.

Якщо команда, що не порушила правила, протягом відкладеного буліту забиває м'яч за правилами, то гол зараховується, і буліт скасовується.

510 **Порушення, що призводять до призначення буліту**

- 1) Коли гольова ситуація перервана або не може мати продовження, тому що команда, що захищається, порушує правила, що призводять до призначення вільного удару або видалення гравця. **(вказаний жест порушення)**

Судді вирішують, що є гольовою ситуацією.

Порушення у штрафній площі не призводять автоматично до призначення буліту.

Буліт завжди призначається команді, яка захищається, у процесі гольової ситуації навмисно зрушує ворота або навмисно грає з порушенням чисельного складу.

Буліт завжди призначається, якщо при виконанні вільного удару м'яч летить у ворота, і при цьому польовий гравець команди, що захищається, перебуває у воротарській зоні або у воротах, або, якщо ворота зрушені, а гравець перебуває в тому місці, де вони повинні стояти за правилами.

6. ВИЛУЧЕННЯ

601 Загальні правила щодо вилучень

- 1) Коли порушено правила гри, що веде до вилучення, особа, яка порушила правила, має бути вилучена.

Якщо судді не можуть визначити гравця, що порушив правила, або правила порушила офіційна особа команди, капітан команди повинен вибрати польового гравця із числа неоштрафованих для відбування штрафного часу. Якщо капітан команди відмовляється зробити це або сам відбуває покарання, то судді самі обирають гравця для відбування покарання.

Усі вилучення мають бути занесені до протоколу матчу із вказівкою часу, номером вилученого гравця, типом і причиною порушення.

Якщо вилучення спричинене порушенням, що відбулося під час зупинки у грі, то гра повинна бути відновлена відповідно до того, що стало причиною зупинки.

Вилучений капітан команди втрачає право розмовляти із суддями, якщо тільки вони самі не звертаються до нього.

- 2) Вилучений гравець повинен перебувати на лаві штрафників протягом усього часу вилучення.

Гравцеві, на якого накладене покарання під час булітів, які виконуються після завершення додаткового часу гри, перебувати на штрафній лаві не потрібно.

Вилучення, час якого не минув наприкінці основного часу матчу, повинне бути продовжене в додатковий час гри. Після додаткового часу всі штрафи, крім матч-штрафів, скасовуються.

Вилучений гравець повинен перебувати на тій же половині поля (щодо центральної лінії), що і його команда, за винятком випадків, коли секретаріат і лава штрафників розташовуються на одній стороні із зонами заміन команд.

Протягом основного часу гри вилучений гравець може залишати лаву штрафників під час перерв між періодами матчу. Вилучений гравець не може залишати лаву штрафників під час перерви між основним і додатковим часом матчу. Вилученому гравцеві не дозволено брати участь у тайм-ауті.

Гравець, чий час вилучення минув, повинен негайно залишити лаву штрафників, якщо кількість вилучень, отриманих його командою, не перешкоджає цьому, або вилучення не є персональним. Воратар, чий штрафний час минає, не може залишити лаву штрафників до наступної зупинки у грі.

Вилучений гравець, що одержав травму, може бути замінений на лаві штрафників іншим польовим гравцем, що не має діючого штрафного часу. Обидва гравці мають бути відзначені в протоколі матчу з номером гравця, що фактично відбуває покарання, у дужках. Якщо травмований гравець виходить на поле до того, як минув час його вилучення, то його видаляють до кінця гри (матч-штраф 2).

Якщо співробітники секретаріату занадто рано випускають вилученого гравця на майданчик, і помилка помічена протягом його штрафного часу, то гравець повинен повернутися на лаву штрафників для відбування штрафного часу, що залишився. У цій ситуації не призначається ніякий додатковий штрафний час і гравець повинен повернутися на ігровий майданчик після того, як його штрафний час мине.

- 3) Якщо воротар одержує одне або декілька 2-х хвилинних вилучень, то капітан команди повинен вибрати польового гравця, що не має діючого штрафного часу, який буде відбувати штрафний час за воротаря. Воротар, який одержав 5-и хвилинне вилучення або персональне вилучення, повинен особисто відбувати його на лаві штрафників.

Якщо воротар одержує одне або декілька 2-х хвилинних вилучень, коли відбуває вилучення, пов'язані з 5-ти хвилинним штрафом або персональним вилученням, він повинен сам відбувати ці вилучення.

Якщо воротар сам відбуває вилучення та запасний воротар відсутній, то команда має максимум 3 хвилини екіпірувати відповідним чином польового гравця, але цей час не може бути витрачений на розминку.

Новий воротар повинен бути відзначений у протоколі матчу з відповідним часом заміни. Коли час видалення минає, воротар не повинен виходити на поле, поки гра не буде зупинена. Капітан команди вибирає польового гравця, що не має діючого штрафного часу, який повинен перебувати разом з воротарем на лаві штрафників, щоб, коли час видалення воротаря мине, вийти на ігровий майданчик.

Тільки вилучений гравець повинен бути відзначений у протоколі матчу. Судді разом із секретаріатом повинні допомагати воротареві, чий штрафний час минув, залишити лаву для оштрафованих, як тільки гра буде зупинена.

- 4) Штрафний час синхронізується з ігровим часом.

602 Вилучення

- 1) Вилучення має впливати на склад команди. Вилучений гравець команди не може бути замінений іншим гравцем на майданчику протягом певного часу.
- 2) Не більше, ніж одне вилучення на гравця та двох вилучень на команду може відраховуватися одночасно.

Усі вилучення повинні відраховуватися в тому порядку, у якому вони призначені. Гравець, чий штрафний час не може відраховуватися в цей момент, повинен перебувати на лаві штрафників з моменту його вилучення з поля.

Якщо більш, ніж одне вилучення призначається одночасно на команду, то судді вирішують, яке з вилучень повинне відраховуватися першим. У цьому випадку завжди більш короткі за часом вилучення відраховуються першими, а другими - більш тривалі за часом покарання.

- 3) Команда, яка має більше, ніж 2-х гравців, що відбувають покарання на лаві штрафників, має право грати в чотири гравці на полі.

Команда повинна грати в чотири гравці на полі доти, поки на лаві для штрафників не залишиться один вилучений гравець, штрафний час якого почав свій відлік. Гравець, чий час минає до цього, повинен залишатися на лаві для штрафників до

найближчої зупинки у грі, якщо ж час інших вилучень завершився раніше, ніж сталася зупинка у грі, та у команди залишається тільки одне вилучення, відлік часу якого не закінчився, то гравець може вийти на поле.

Усі вилучені гравці в команді повинні залишати лаву штрафників у порядку закінчення їх штрафного часу, при цьому завжди повинні дотримуватися правила щодо кількості гравців на полі.

Судді разом із співробітниками секретаріату повинні допомагати гравцеві, чий штрафний час минув, залишити лаву для штрафників, як тільки гра зупинена.

- 4) Якщо гравець, що одержав вилучення, і надалі порушує правила, що ведуть до вилучення, то всі його вилучення повинні відбуватися послідовно.

Це правило діє незалежно від того, пішов штрафний час першого вилучення чи ні. Якщо час вилучення вже почав свій відлік і цей же гравець знову одержує інше покарання, то нове вилучення ніяк не впливає на відлік першого вилучення.

«Послідовно» - мається на увазі те, що, як тільки час першого вилучення минає, починається відлік часу наступного вилучення, якщо тільки команда не має інших вилучень, поки не відрахованих, які були призначені між вилученнями першого гравця.

На одного гравця може бути призначено необмежене число вилучень. Якщо гравець одержує персональне вилучення, то всі попередні вилучення повинні закінчитися до початку його відліку.

Якщо гравець, що відбуває персональне вилучення, одержує ще одне вилучення, то відлік часу персонального штрафу, що залишився, буде відкладений, до закінчення часу штрафу на лаві. Капітан команди повинен вибрати польового гравця, що не має діючого штрафу, для знаходження на лаві штрафників, щоб після закінчення дії штрафу вийти на ігровий майданчик.

Якщо вилучений гравець порушує правила, що ведуть до призначення покарання у вигляді вилучення до кінця матчу (матч-штраф), то повинні бути застосовані правила відносно матч-штрафу.

603 2-х хвилинне вилучення

- 1) Якщо команда суперника під час 2-хвилинного вилучення, що почало свій відлік, забиває гол, то штрафний час скасовується, за винятком випадків, коли протилежна команда грала в той момент у чисельній меншості або гра проходила в рівних складах.

Вилучення не скасовується, якщо гол був забитий під час відкладеного вилучення, буліту або відкладеного буліту.

- 2) Якщо команда має більше одного 2-хвилинного вилучення, то час вилучень відраховується в порядку їх призначення.

604 Відкладене вилучення

- 1) Усі вилучення під час гри можуть бути відкладені. Відкладене вилучення повинне застосовуватися тоді, коли команда, що не порушила правила гри, усе ще контролює м'яч після порушення, що веде до вилучення. Одночасно може бути відкладене тільки одне вилучення, крім випадків, коли відбувається розвиток гольової ситуації у грі.
- 2) Відкладене вилучення передбачає, що команді, що не порушила правила, дається можливість продовжити атаку доти, поки команда, що захищається, не отримає м'яч під свій контроль або гра не буде зупинена.

Відкладене вилучення також має бути застосоване після кінця періоду або закінчення матчу. Якщо відкладене вилучення переривається, бо команда, що порушила, одержує контроль над м'ячем, то гра зупиняється та відновлюється з розіграшу спірного м'яча.

Команда, що не порушила правила, повинна використовувати відкладене вилучення для конструктивної атакуючої гри. Якщо судді вважають, що команда тільки намагається «виграти час», гравці повинні бути про це попереджені. Якщо команда після попередження не намагається атакувати, то гра зупиняється, відкладене вилучення виконується, а гра відновлюється з розіграшу спірного м'яча.

Якщо в ситуації відкладеного вилучення гра переривається з іншої причини зупинки, то гра відновлюється відповідно до тієї ситуації, яка стала причиною зупинки гри.

Якщо команда, що не порушила правила, протягом відкладеного вилучення забиває гол за правилами, то гол зараховується, і відкладене 2-хвилинне вилучення, накладене останнім на команду, повинне бути скасоване. На інші вилучення, що мали місце раніше, це правило не діє й не впливає.

Якщо команда, що порушила правила, забиває гол під час відкладеного вилучення у ворота суперника, то гол не зараховується, і гра відновлюється з розіграшу спірного м'яча.

Якщо команда, що не порушила правила, забиває гол у власні ворота, то він зараховується.

605 Порушення, що ведуть до 2-х хвилинного вилучення

- 1) Коли гравець для того, щоб отримати перевагу або через відсутність можливості заволодіти м'ячем, б'є, піднімає, блокує ключку суперника своєю ключкою, виконує удар ногою по ключці суперника. **(901, 902, 903, 912)**
- 2) Коли гравець для того, щоб отримати перевагу або через відсутність можливості заволодіти м'ячем, затримує руками гравця протилежної команди або тримає за його ключку. **(910)**
- 3) Коли польовий гравець грає у м'яч вище рівня пояса будь-якою частиною своєї ключки, **ступні або нижньої частини ноги (904, 913)**

Рівень пояса визначається у гравця, який перебуває в положенні стоячи рівно.

4) Коли гравець винний у небезпечній грі ключкою. **(904)**.

У тому числі ситуації, коли гравець виконує неконтрольований замах (назад вгору) або проводку (вперед вгору), а також переніс ключки над головою гравця, якщо це є небезпечним для суперника.

5) Якщо гравець атакує або штовхає суперника на борт або на ворота. **(907)**

6) Коли гравець захоплює (затримує) суперника або виконує підніжку суперникові. **(909)**

7) Коли капітан команди вимагає вимір загину лопатки ключки або проведення контролю комбінації «рукоятка-лопатка», а інвентар, що вимірюється або контролюється, відповідає всім правилам. **(немає вказаного жесту)**

Капітан команди повинен сам відбувати штрафний час.

8) Коли польовий гравець бере участь у грі без ключки. **(немає вказаного жесту)**

Це правило не стосується воротаря, який тимчасово вважається польовим гравцем у період, коли він залишив штрафну площу.

9) Коли польовий гравець, **перебуваючи на ігровому майданчику**, бере ключку не в зоні заміни своєї команди. **(немає вказаного жесту)**

10) Коли польовий гравець не піднімає частини зламаної ключки або упущену ключку з поля та не відносить її в зону заміни своєї команди. **(немає вказаного жесту)**

Тільки видимі частини ключки повинні бути прибрані гравцем.

11) Коли гравець навмисно блокує (заважає просуванню) суперника, який не володіє м'ячем. **(911)**

Якщо гравець, який намагається зайняти більш вигідне положення, рухається спиною вперед на суперника або заважає йому рухатися в потрібному напрямку, то в цій ситуації може бути призначений тільки вільний удар.

12) Коли польовий гравець «активно» заважає воротареві вводити м'яч у гру. **(915)**

Це вважається порушенням у тому випадку, коли польовий гравець перебуває у штрафній площі або розташовується на відстані ближче, ніж 3 м від воротаря, що вимірюються від того місця, де воротар одержав контроль над м'ячем.

«Активно» передбачає ситуації, коли гравець своїми діями (перехоплення м'яча ключкою або корпусом, супровід воротаря збоку при введенні м'яча) намагається завладати м'ячем.

13) Коли гравець порушує правило «3-х метрів» при введенні м'яча у гру або при розіграшу вільного удару. **(915)**

Якщо введення м'яча або розіграш вільного удару виконується в той час, коли суперники намагаються зайняти вигідні позиції, то ніякого покарання не застосовується і це не вважається порушенням.

Якщо команда встановлює стінку на відстань меншу, ніж це належить за правилами, то тільки один гравець карається вилученням.

- 14) Коли польовий гравець, перебуваючи в положенні лежачи або сидячи, зупиняє м'яч або грає в м'яч, **або в інший спосіб впливає на ситуацію. (919)**

Це також містить у собі зупинку м'яча або гри в м'яч, коли обидва коліна або коліно та одна рука перебувають на підлозі, крім руки, що тримає ключку.

- 15) Коли польовий гравець зупиняє або грає рукою у м'яч. **(920)**

- 16) Коли відбувається неправильна заміна гравців. **(922)**

Гравець, що залишає майданчик повинен перетнути борт до того, як новий гравець може вийти на поле. Команда може бути оштрафована в ситуації, коли гра відбувається поблизу місця заміни, і сама заміна безпосередньо впливає на хід гри. Під неправильною заміною також мається на увазі ситуація, коли гравець під час зупинки гри виходить на поле не зі своєї зони заміни. У цій ситуації гравець, що виходить на майданчик, повинен бути вилучений з поля.

- 17) Коли команда грає з порушенням чисельного складу на майданчику (у бік його кількісного збільшення). **(922)**

Тільки один гравець повинен бути покараний вилученням.

- 18) Коли вилучений гравець:

- не виходячи на ігрове поле, залишає лаву штрафників до закінчення його штрафного часу;
- відмовляється залишити лаву штрафників після закінчення часу штрафу;
- виходить на поле під час зупинки у грі до того моменту, як час його штрафу закінчився. **(925)**

Співробітники секретаріату негайно повинні сповістити про цей факт порушення правил гри суддів. Гравець, чий штрафний час минув, не повинен залишати лаву штрафників, якщо сума видалень, накладених на його команду, робить це неможливим або, якщо закінчується його персональне вилучення.

Воротар, чий штрафний час закінчився, не повинен залишати лаву для оштрафованих до чергової зупинки у грі.

Якщо вилучений гравець до закінчення штрафного часу виходить на поле під час гри, - це розцінюється як спроба зриву гри.

- 19) Коли команда систематично зриває гру за допомогою повторних порушень, що ведуть до призначення вільного удару. **(923)**

Це правило також застосовується, коли команда за короткий проміжок часу робить декілька незначних порушень. У цьому випадку гравець, що порушив правила

останнім, повинен відбувати покарання.

Під час відкладеного буліту кожне наступне порушення командою, гравці якої вже вчинили порушення до того, і яке б мало призводити до вільного удару, має каратися вилученням як за повторні порушення. Покарання за порушення, що призводять до вилучення, потрібно накладати відповідно до порушення. Усі покарання повинні відбувати гравці, які їх вчинили.

20) Коли гравець навмисно затримує гру. **(924)**

У тому числі ситуації, коли гравець команди, що захищається, після зупинки гри вибиває м'яч убік або викидає його за межі поля, навмисно блокує м'яч, притискаючи його до борту або воріт, навмисно ушкоджує м'яч, або гравець команди, що захищається, навмисно зрушує ворота.

21) Коли команда навмисно затримує гру. **(924)**

Якщо судді вважають, що команда близька до покарання за затримку гри, капітан команди, якщо це можливо, повинен бути попереджений до того, як які-небудь санкції будуть розпочаті. Капітан команди повинен вибрати польового гравця, який не має діючого штрафного часу, відбувати штрафний час.

Це також застосовується, коли команда виходить пізно на ігровий майданчик після закінчення перерви в матчі. Про таке порушення має бути повідомлено в організацію, що проводить змагання.

22) Коли гравець або офіційна особа команди виражає протест проти винесеного рішення суддями, або коли тренер команди поводить в некоректній формі. **(925)**

У тому числі ситуація, коли капітан команди постійно та без причини вимагає пояснення суддівських рішень. Протест проти рішення суддів і вираження невдоволення тренером вважаються мимовільними діями в процесі гри, і тому розцінюються як незначні порушення порівняно з неспортивною поведінкою.

Це правило також застосовується, якщо офіційна особа команди виходить на ігровий майданчик без дозволу суддів. Судді до прийняття яких-небудь дій щодо видалення повинні, по можливості, повідомити про це офіційних осіб команди.

23) Коли воротар, незважаючи на вказівки з боку суддів, не встановлює зрушені ворота на визначене правилами місце. **(925)**

Обов'язок воротаря поставити ворота на місце так швидко, наскільки це можливо.

24) Коли гравець, незважаючи на вказівки з боку суддів, не лагодить або не виправляє своє персональне екіпірування. **(немає вказаного жесту)**

25) Коли гравець використовує невідповідну ігрову форму. **(немає вказаного жесту)**

За порушення, що стосуються ігрової форми, команда карається вилученням не більше ніж, один раз за гру.

Про відсутність номера на грудях ігрової форми, має бути повідомлено тільки в організацію, що проводить змагання. Судді до прийняття будь-яких дій щодо видалення повинні, по можливості, повідомити про це гравця.

- 26) Коли воротар бере участь у грі, використовуючи неналежне екіпірування.
(немає вказаного жесту)

Якщо воротар ненавмисно втрачає свій захисний шолом, гра має бути зупинена та відновлена з розіграшу спірного м'яча.

606 5-ти хвилинне вилучення

- 1) Коли команда забиває гол під час 5-хвилинного вилучення в команді суперника, то час штрафу, що залишився, не скасовується.

Якщо 5-ти хвилинне вилучення призначене разом з булітом або під час відкладеного буліту, то мають бути застосовані правила вилучень із призначенням буліта.

607 Порухення, що ведуть до 5-ти хвилинного вилучення

- 1) Коли польовий гравець виконує сильні або небезпечні удари своєю ключкою.
(901)
- 2) Коли польовий гравець використовує свою ключку для затримки суперника. **(906)**
- 3) Коли гравець кидає свою ключку або іншу частину свого екіпірування на майданчик з метою вибити або спробувати відбити м'яч. **(909)**
- 4) Коли гравець штовхає або грубо атакує гравця протилежної команди. **(909)**
- 5) Коли гравець блокує, захоплює, грубо штовхає або робить підніжку суперникові поблизу борту або воріт. **(909)**

608 Персональне вилучення

- 1) Персональне вилучення може накладатися тільки з відбуванням штрафу на лаві, і час персонального вилучення не повинен починати свій відлік доти, поки не закінчиться час штрафу на лаві. Необмежена кількість персональних вилучень може відраховуватися одночасно.

Якщо гравець, що відбуває персональне вилучення, одержує новий штраф, то відлік часу персонального вилучення, що залишився, має бути відкладений і продовжений тільки після закінчення часу нового вилучення.

Капітан команди повинен вибрати польового гравця, який не має діючого штрафного часу, щоб відбувати покарання та вийти на майданчик після закінчення часу вилучення.

- 2) Персональне вилучення стосується тільки певного гравця, він може бути замінений на майданчику іншим польовим гравцем протягом дії персонального штрафного часу.

Капітан команди повинен вибрати польового гравця, що не має діючого штрафного часу, який зобов'язаний перебувати протягом усього часу вилучення на лаві штрафників разом із гравцем, що одержав персональне покарання, щоб вийти на поле після закінчення дії штрафного часу.

Тільки гравець, що одержав персональне вилучення, має бути занесений до протоколу матчу.

Після закінчення відліку часу персонального вилучення гравець не повинен виходити на майданчик до найближчої зупинки у грі. Судді разом із секретаріатом повинні допомогти гравцеві, чий час персонального вилучення минув під час гри, залишити лаву штрафників під час найближчої зупинки.

Якщо офіційна особа команди карається персональним вилученням, то вона повинна залишити межі ігрового майданчика та відправитися на трибуни до кінця матчу, при цьому капітан команди повинен вибрати польового гравця, що не має діючого штрафного часу, який буде відбувати час вилучення.

609 10-ти хвилинне персональне вилучення

- 1) Якщо під час 10-ти хвилинного персонального вилучення команда суперника забиває гол, то персональне вилучення не скасовується.

610 Порушення, що ведуть до призначення 2-х хвилинного

+ 10-ти хвилинного персонального вилучень

- 1) Коли гравець або офіційна особа команди винна в неспортивній поведінці. **(925)**

Під неспортивною поведінкою розуміють:

- образливі вчинки або непристойна поведінка стосовно суддів, гравців, офіційних осіб команд, організаторів змагань, глядачів, або інші дії, що вводять в оману суддів, навмисні удари ногою, ключкою по бортах чи воротах, їх навмисне перевертання. Кидання ключки або іншого екіпірування, навіть під час зупинок у грі, або в зоні заміни гравців.

611 Вилучення до кінця матчу (матч-штраф)

- 1) Офіційна особа команди або гравець, що одержав матч-штраф (вилучення до кінця матчу), має негайно залишити ігровий майданчик, відправитися до роздягальні, і більше не брати участі в цьому матчі.

Організатори відповідальні за те, щоб гравець, який одержав матч-штраф, попрямував до роздягальні та не повертався на трибуни або на ігровий майданчик до кінця матчу, включаючи можливий додатковий час і серію післяматчевих булітів.

Усі видалення до кінця гри мають бути записані в протоколі матчу та щодо матч-штрафу 3 (три) необхідно скласти рапорт.

Офіційна особа команди або гравець можуть бути покарані тільки одним матч-штрафом за гру. Винятком є ситуація, коли офіційна особа чи гравець отримує матч-штраф і ця офіційна особа чи гравець не відзначена у протоколі матчу, на нього накладається ще один матч-штраф.

Наступні порушення, що ведуть до вилучення до кінця матчу, повинні бути зафіксовані в протоколі матчу, але подальші вилучення не повинні накладатись на команду. Винятком є ситуація з матч-штрафом, накладеним на офіційну особу чи гравця, які не відзначені в протоколі матчу.

Порушення, вчинені до або після матчу, які зазвичай караються матч-штрафом, мають бути відзначені суддями у рапорті, але вони не тягнуть за собою призначення вилучень на лаві в процесі матчу. За винятком порушень правил, що стосуються параметрів екіпірування та спорядження (вони повинні бути виправлені самим гравцем, який після цього може почати матч), порушення гравцем, що ведуть до матч-штрафу, вчинені до початку матчу, повинні також вести до того, що цей гравець, не може брати участь у цьому матчі, включаючи можливий додатковий час і серію післяматчевих булітів.

- 2) Призначення матч-штрафу повинне завжди супроводжуватися 5-ти хвилинним вилученням.

Капітан команди повинен вибрати польового гравця, який не має діючого штрафного часу, відбувати можливі штрафи на лаві, накладені на офіційну особу команди або гравця, що одержали матч-штраф.

Тільки гравець, що одержав матч-штраф, повинен бути записаний у протоколі матчу.

Можливі персональні вилучення гравця, який одержав матч-штраф, повинні бути анульовані. Якщо гравець, що одержав матч-штраф, і надалі порушує правила, за які призначається новий матч-штраф, то більш серйозне порушення має бути занесене до протоколу матчу.

612 Матч-штраф 1

- 1) Матч-штраф 1 передбачає усунення від участі в матчі та не має на увазі яких-небудь подальших санкцій і покарань для гравця.

613 Порушення, що ведуть до матч-штрафу 1

- 1) Коли польовий гравець використовує у грі несертифіковану ключку, ключку, що складається з рукоятки та лопатки двох різних торгівельних марок, ключку з лопаткою, загин якої перевищує допустимі параметри.

Коли воротар використовує шолом, не відповідний до стандартів.
(немає вказаного жесту)

Ключка без сертифіката відповідності завжди вважається несертифікованою.

- 2) Коли офіційна особа команди або гравець, які не заявлені у протоколі матчу, беруть участь у грі. **(немає вказаного жесту)**

- 3) Коли гравець винний у кількаразовій неспортивній поведінці або продовжує поводитися неспортивно. **(925)**

Матч-штраф замінює друге 2-хвилинне вилучення + 10-ти хвилинне персональне вилучення, але за ним команда карається 5-ти хвилинним вилученням.

Під «продовжує поводитися неспортивно» розуміється ситуація, коли гравець послідовно та повторно порушує правила гри протягом матчу.

- 4) Коли гравець у стані люті ламає свою ключку або інше екіпірування. **(925)**

- 5) Коли гравець винний у фізично небезпечній грі. **(909)**

Порушення має бути таким, яке здійснене під час гри і включає в себе ситуацію, коли гравець кидається на суперника, жорстко атакує його або здійснює підніжку, кидає або штовхає суперника на борт або ворота з метою збереження контролю над м'ячем або за відсутності можливості дістатися до нього.

614 Матч-штраф 2

- 1) Матч-штраф 2 припускає також відсторонення від участі в наступній грі в даних змаганнях.

615 Порушення, що ведуть до матч-штрафу 2

- 1) Коли гравець або офіційна особа команди бере участь у сутичці. **(909)**

Під сутичкою мається на увазі м'яка форма боротьби без ударів руками та ногами, коли гравців, залучених до неї, намагаються розняти.

- 2) Коли гравець вдруге в одному матчі порушує правила, що ведуть до 5-ти хвилинного вилучення. **(немає вказаного жесту)**

Призначений матч-штраф замінює друге 5-ти хвилинне вилучення, але він повинен кожного разу супроводжуватися 5-ти хвилинним вилученням.

- 3) Коли офіційна особа команди винна в кількаразовій неспортивній поведінці або продовжує поводитися неспортивно. **(925)**

Призначений матч-штраф замінює друге 2-х хвилинне вилучення + 10-ти хвилинне персональне вилучення, але він має кожного разу супроводжуватися 5-ти хвилинним вилученням.

- 4) Коли гравець, чий інвентар збираються перевірити, намагається виправити або замінити екіпірування до початку проведення процедури перевірки. **(925)**

- 5) Коли офіційна особа команди або гравець порушують правила з метою очевидного наміру зірвати гру. **(925)**

У тому числі ситуації, коли:

Вилучений гравець навмисно виходить на поле до того моменту, як закінчиться час його штрафу. Якщо гравець виходить на поле під час зупинки в грі, то він карається

2-х хвилинним вилученням. Якщо секретаріат винний у тому, що гравець вийшов на майданчик до закінчення штрафу, і це помічено під час дії штрафного часу, то гравець повинен повернутися на лаву штрафників. Ніяких додаткових покарань у цій ситуації на гравця не накладається, і він виходить на майданчик, коли штрафний час закінчиться. Якщо помилка помічена після закінчення дії штрафного часу, то ніяких санкцій на гравця не накладається. **Коли травмований гравець, якого було замінено на штрафній лаві, бере участь у грі до завершення часу свого вилучення.** Якщо гравець, чий штрафний час минув, виходить на майданчик, незважаючи на ігрову ситуацію, що вимагає залишатися на лаві штрафників до наступної зупинки в матчі, то це, залежно від ситуації, повинне класифікуватися як «порушення чисельного складу».

Порушення, яке здійснене гравцями будь-якої з команд з зони заміни **або з зони для вилучених гравців** під час виконання буліту.

У процесі гри із зони замін викидається екіпірування або інвентар.

Гравець, що перебуває не в процесі заміни, бере участь або намагається брати участь у грі із зони заміни своєї команди. **Сюди належить також ситуація, коли гравець або офіційна особа команди навмисно б'є по борту з-за меж ігрового майданчика і це впливає на гру.**

Гравець бере участь у грі як польовий гравець після того, як брав участь у цьому ж матчі в ролі воротаря.

Коли команда навмисно створює ситуацію кількісної переваги на ігровому майданчику.

- 6) Коли польовий гравець продовжує використовувати у грі несправну ключку або бере участь у матчі з ключкою з подовженою або посиленою рукояткою. **(немає вказаного жесту)**

616 Матч-штраф 3

- 1) Матч-штраф 3 припускає відсторонення від участі в наступній грі в даних змаганнях, і організацією, що проводить дані змагання, розглядається питання про подальші дисциплінарні санкції, які можуть бути додатково накладені на особу.

617 Порушення, що ведуть до матч-штрафу 3

- 1) Коли гравець або офіційна особа команди бере участь у бійці. **(909)**

Гравець вважається залученим у бійку, коли наносить або намагається нанести удари руками або ногами.

- 2) Коли офіційна особа команди або гравець ображає іншого учасника матчу. **(909)**

У тому числі ситуації, коли гравець кидає свою ключку або інше екіпірування в суперника.

- 3) Коли гравець або офіційна особа команди поводить неналежним чином. **(925)**

Під «поводиться неналежним чином» мається на увазі ситуація, коли відбувається образа або напад на суддів, гравців, офіційних осіб команди або глядачів.

4) Коли гравець або офіційна особа команди поводитьься грубо.

Під «поводиться грубо» мається на увазі навмисний поштовх іншої особи без нанесення травми.

У тому числі ситуація, коли виконується плювок у гравця, тощо.

7. ГОЛИ

701 Зараховані голи

- 1) Гол зараховується, якщо м'яч забитий за правилами та взяття воріт підтверджено розіграшем спірного м'яча в центральній точці поля.

Усі зараховані голи повинні бути внесені до протоколу матчу із вказівкою часу, номерів гравців, що їх забили і зробили гольову передачу.

Асистентом або гравцем, що зробили гольову передачу, вважається гравець своєї ж команди, який безпосередньо брав участь у результативній атаці та виконав останній (гольовий) пас гравцеві, що безпосередньо забив гол. Тільки один гравець може бути відзначений у протоколі матчу як асистент при взятті воріт.

Гол, забитий у додатковий час або після виконання буліту після закінчення періоду або матчу, не підтверджується розіграшем спірного м'яча, але вважається зарахованим, після того, як обидва судді вказали на центр поля та гол занесений до протоколу матчу.

- 2) Зарахований гол не може бути скасований після того, як розіграш спірного м'яча був виконаний.

Якщо судді впевнені, що зарахований гол був забитий не за правилами, то про це необхідно вказати у рапорті.

702 Голи, забиті за правилами

- 1) Коли м'яч повністю перетинає лінію воріт з лицьової сторони після того, як був зіграний ключкою польового гравця, і при цьому не було порушень із боку гравців атакуючої команди, що караються видаленням або призначенням вільного удару, безпосередньо під час або до взяття воріт.

Включаючи ситуації:

Коли ворота зрушені зі свого місця, і м'яч перетинає лінію воріт між мітками для штанг і нижче уявного положення поперечини.

Коли гол забитий у свої ворота. Гол у свої ворота вважається автоголом, якщо гравець активно за допомогою ключки або частини тіла спрямовує м'яч у власні ворота.

Якщо команда, що не порушила правила, забиває гол у власні ворота під час відкладеного вилучення, – гол зараховується.

Гол у власні ворота має бути записаний у протоколі матчу як «автогол» («АГ»).

- 2) Коли м'яч повністю перетинає лінію воріт з лицьової сторони після того, як гравець команди, що захищається, спрямував м'яч до воріт своєю ключкою або своїм тілом, або коли гравець атакуючої команди ненавмисно спрямував м'яч у ворота своїм тілом, при цьому не було порушено правил з боку гравців

атакуючої команди, що ведуть до вилучення гравця або призначення вільного удару до або безпосередньо під час взяття воріт.

Якщо гравець забиває гол ключкою, що має невідповідності, і це помічено тільки після того, як м'яч перетинає лінію воріт, – гол зараховується.

- 3) Коли гравець, який не внесений до протоколу матчу бере участь у взятті воріт.

Бере участь у взятті воріт передбачає те, що він є автором гола або виконує гольову передачу.

703 Голи, забиті не за правилами

- 1) Коли гравець атакуючої команди порушує правила, що ведуть до вилучення гравця або призначення вільного удару під час взяття воріт або безпосередньо до нього. **(вказаний знак порушення)**

У тому числі ситуації, коли команда, що атакує, грає з порушенням чисельного складу або з вилученим гравцем на ігровому майданчику, а також коли гравець в атакуючій команді навмисно зрушує ворота зі свого місця.

- 2) Коли гравець команди, яка атакує, свідомо **б'є по м'ячу ногою або спрямовує його в ворота будь-якою іншою частиною свого тіла і м'яч попадає в ворота, навіть якщо це сталося після його дотику до суперника, екіпірування суперника або гравця команди, яка атакує.**

Оскільки це не вважається порушенням, гра має бути відновлена з розіграшу спірного м'яча.

- 3) Коли м'яч перетинає лінію воріт під час або після сигналу про закінчення періоду або матчу.

- 4) Коли м'яч виявляється у воротах і не перетинає при цьому лінію воріт попереду.

- 5) Коли воротар кидає м'яч або б'є по ньому ногою в напрямку воріт команди-суперниці, **навіть якщо м'яч торкнувся суперника, екіпірування суперника або гравця команди, яка атакує.**

Оскільки це не вважається порушенням, гра повинна бути відновлена з розіграшу спірного м'яча.

- 6) Коли команда, що порушила правила, під час відкладеного вилучення забиває м'яч у ворота суперника.

Гравець, що порушив правила, видаляється, а гра відновлюється з розіграшу спірного м'яча.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ ЖЕСТИ СУДДІВ

801. Зупинка часу гри

(тайм-аут)

(Кінчики пальців однієї руки торкаються долоні іншої руки, при цьому кисті рук розташовуються перпендикулярно одна одній)

802. Спірний м'яч

(Передпліччя розташовуються горизонтально, долоні вниз)

803. Введення м'яча у гру

(Рука розташовується горизонтально долонею вниз, вказує напрямок атаки)

804.

(Рука

Вільний удар

розташовується горизонтально долонею вниз, вказує напрямом атаки)

805. Перевага

(Рука спрямована вниз під кутом, долонею догори, показує переважний напрям атаки)

806. Буліт

(Кисті рук стиснуті в кулаки і схрещені над головою)

**807. Відкладене вилучення/
відкладений буліт**

(Рука піднята вертикально долонею
вперед)

вилученн
я
показуєть
ся
стиснути
ми в
кулак
пальцями
)

**808.
Вилучення /
персональне
вилучення**

(Рука
піднята
вертикал
ьно,
кількість
піднятих
пальців
показує
кількість
отримани
х
штрафни
х хвилин,
10-ти
хвилинне

**809. Видалення до кінця матчу
(матч- штраф)**

(Рука із червоною карткою піднята
вертикально)

810. Гол

(Рука долонею вниз спочатку вказує на ворота,
потім убік центральної точки майданчика)

811. Продовження гри /

Гол, забитий не за правилами

(Руки розташовуються горизонтально долонями вниз)

9. ЖЕСТИ СУДДІВ, ЩО КЛАСИФІКУЮТЬ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ

901. Некоректний удар

(Один удар кистю по передпліччю
вистягнутої руки)

902. Блокування (затримка)

ключки
суперника

(Руки схрещені, верхня рука притискає нижню)

903. Удар по ключці суперника знизу

(піднімання ключки)

(Руки схрещені, нижня рука піднімає
верхню)

904. Гра високо піднятою ключкою

(Імітація гри високо піднятою ключкою)

905. Розташування ключки, стопа або ноги між ногами суперника.

(Рух руки між ногами)

906. Затримка / захоплення ключкою

(Імітація затримки ключкою)

907. Некоректний поштовх

(Імітація поштовху. Може бути показано за допомогою однієї руки)

908. Рух на суперника спиною вперед

(Руки зігнуті долонями вгору, показується рухом руками на себе)

909. Груба гра

(Стиснуті кулаки, з'єднані на рівні
грудей)

910. Затримка гравця

(Захоплення зап'ястя руки, витягнутої перед собою)

911. Блокування гравця

(Руки схрещені на грудях)

912. Некоректний удар ногою

(Імітація удару ногою)

**913. Гра ногою вище
дозволеного рівня**

(Імітація удару ногою)

**914. Знаходження у
воротарській зоні**

915. Недотримання ігрової відстані

(Руки тримаються вертикально, зігнуті в ліктях,
долонями нагору)

916. Некоректний стрибок

(Долоні повернуті догори, руки піднімаються ввєрх)

917. Некоректне введення м'яча в гру воротарем

(Передпліччя рук розташовуються горизонтально, долоні рук дивляться одна на одну)

918. Некоректно виконане введення м'яча в гру/некоректно виконаний вільний удар

(Долоня піднята вверх у напрямку
призначеного введення м'яча в гру, та
знінює напрям на протилежний)

919. Гра лежачи

(Рух рукою вправо-вліво)

920. Гра рукою

(Долоня руки вгору)

921. Гра головою

(Торкання долоні руки до голови)

922. Некоректна заміна
(Обертання передпліччями рук перед грудьми)

923. Повторні порушення

(Три удари рукою по передпліччю іншої)

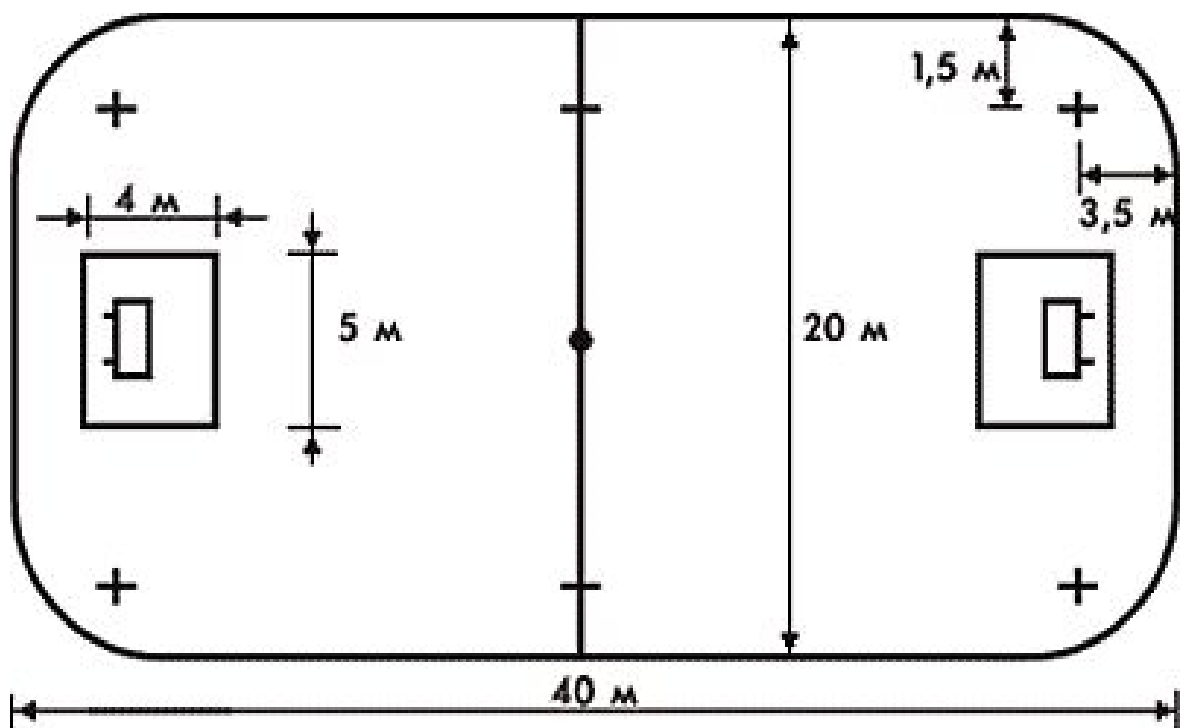
924. Затримка гри (Обертання вказівним пальцем піднятої вгору руки)

925. Неспортивна поведінка

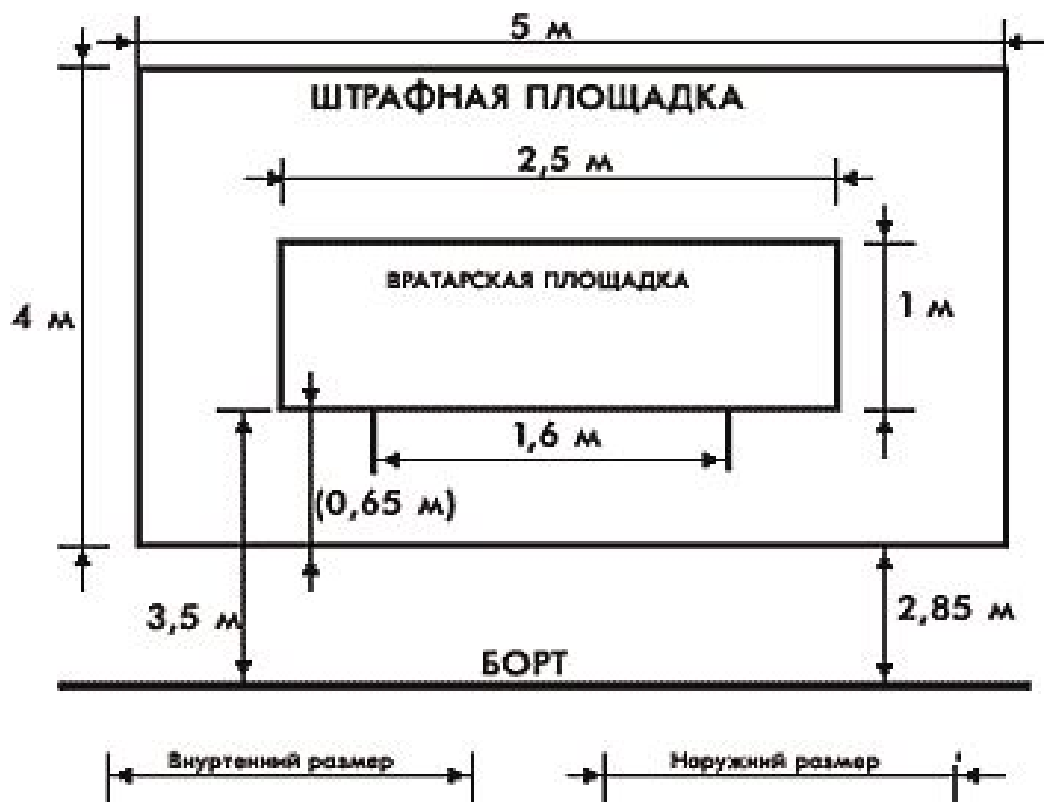
(Руки на поясі)

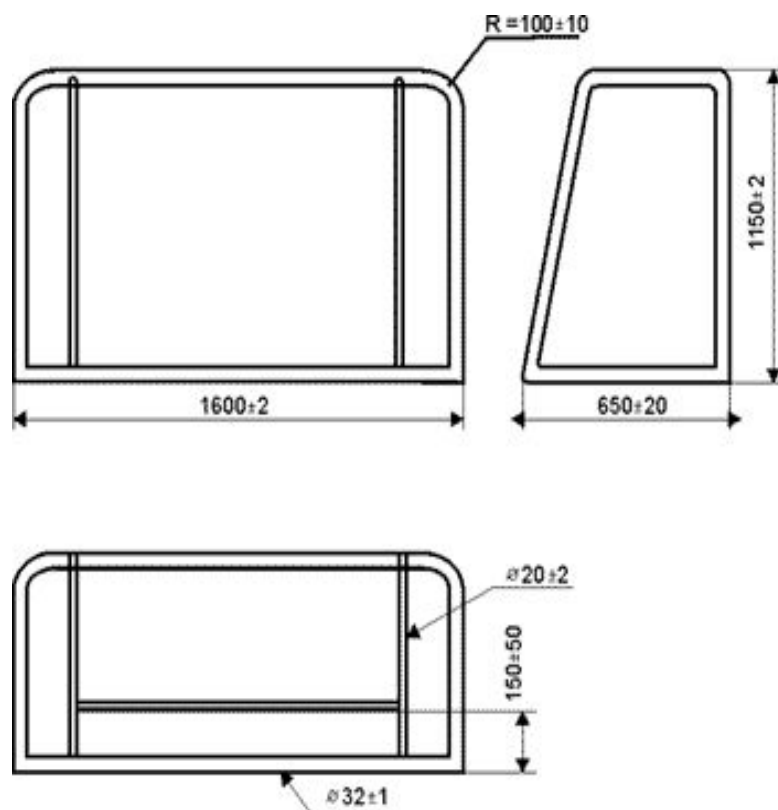
10. ІЛЮСТРАЦІЯ ІГРОВОГО МАЙДАНЧИКА

Мал.1. Розміри ігрового майданчика

Мал.2. Розміри штрафного майданчика

Мал.3. Розміри воріт

